

САНГИЙН САЙД, ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН
САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛЫН ТӨСӨЛ

2024 оны ... сарын ...өдөр

Дугаар ____/ ____

Улаанбаатар хот

Журам, аргачлал батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн Газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2.6 дахь заалтыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1.“Оюуны өмчийн үнэлгээ хийх журам”-ыг нэгдүгээр, “Оюуны өмчийн үнэлгээ хийх аргачлал”-ыг хоёрдугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2.Энэхүү тушаалыг үйл ажиллагаандаа мөрдөн, хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Оюуны өмчийн газрын дарга (Г.Элбэгсайхан), тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Сангийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга (Ж.Ганбат), Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга (Н.Мягмар) нарт даалгасугай.

САНГИЙН САЙД

ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД
ХЭРГИЙН САЙД

Б.ЖАВХЛАН

Б.ЭНХБАЯР

Сангийн сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн
сайдын хамтарсан 2024 оны дугаар сарын
.....-ний өдрийн дугаар
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Энэхүү журмаар оюуны өмчийн үнэлгээ (цаашид “үнэлгээ” гэх) хийхтэй холбоотой харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.2.Үнэлгээг хийхдээ Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хууль, Оюуны өмчийн тухай хууль, Иргэний хууль, Барааны тэмдэг, газар зүйн заалтын тухай хууль, Зохиогчийн эрхийн тухай хууль, Патентын тухай хууль, Үнэлгээний олон улсын стандарт (цаашид “ҮОУС” гэх), хөрөнгийн үнэлгээний үндэсний стандарт, холбогдох бусад хууль, тогтоомж, энэ журам болон оюуны өмчийн үнэлгээний аргачлалыг баримтална.

1.3.Үнэлгээг Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд заасан үндэслэлээр үнэлгээчин, үнэлгээний хуулийн этгээд (цаашид “үнэлгээчин” гэх) хийнэ.

1.4.Үнэлгээг Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д заасан зарчмыг баримтлан хийнэ.

Хоёр.Оюуны өмчийн үнэлгээ хийх

2.1.Үнэлгээчин нь үнэлгээг хийхдээ тухайн оюуны өмчийн онцлог байдлыг судалж, холбогдох хууль, тогтоомж, стандартад заасан бэлтгэл ажлыг хангасан байх бөгөөд дараах шаардлагыг хангасан байна:

2.1.1.үнэлгээчний эрх болон хөрөнгийн үнэлгээний үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй байх;

2.1.2.Оюуны өмчийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д заасан сургалтад хамрагдаж, гэрчилгээ авсан байх;

2.1.3.Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хууль, холбогдох бусад тогтоомжид заасан шаардлагыг хангасан байх.

2.2.Үнэлгээг Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.1-д заасан үндэслэлээр хийх бол ажлын цар хүрээ, хийх ажлын төлөвлөгөөнд тулгуурлан бичгээр байгуулсан гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгэнэ.

2.3.Үнэлгээчин нь үнэлгээний зорилго, зориулалт, хэрэглэх үнэ цэнийн суурь, үнэлгээний өдөр, үнэлгээ хийх хугацаа, үнэлгээний үр дүнг хэрэглэх нөхцөл зэрэг ажлын цар хүрээг үйлчлүүлэгчид танилцуулан гэрээт ажлын захидлаар баталгаажуулна.

2.4.Үнэлгээчин нь үнэлгээний ажлын цар хүрээг гэрээт ажлын өмнө тодорхойлж, үйлчлүүлэгчид танилцуулна.

2.5. Үнэлгээчин нь үнэлгээ хийхдээ мэргэжлийн байгууллагаас Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.1.4, 23.1.5 дахь заалтад заасан олон улсын хөрөнгийн үнэлгээний тайлагналын стандартын дагуу боловсруулан гаргасан гэрээт ажлын захидал, үнэлгээний шалгах хуудас зэрэг үлгэрчилсэн загвар, заавар, хэрэглээний тайлбар, зөвлөмжийг мөрдөнө.

2.6. Оюуны өмчийн онцлог, нарийн төвөгтэй байдлыг харгалзан үнэлгээ хийхэд оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч, холбогдох салбарын итгэмжлэгдсэн мэргэжилтнүүдийг татан оролцуулж болно.

2.7. Үнэлгээчин нь үнэлгээ хийхдээ Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд заасны дагуу үнэлгээний хараат бус байдлыг хангаж ажиллана.

2.8. Үнэлгээний тайлангийн үр дүнг хөрөнгийн зах зээлээр дамжуулан олон нийтээс санхүүжилт татах зориулалтаар ашиглах бол ҮОУС-ын дагуу оюуны өмчийн үнэлгээний тухайн ажилд оролцоогүй, зохих туршлага, мэдлэг бүхий үнэлгээчнээр нягтлан шалгалт хийлгэсэн байна.

Гурав. Оюуны өмчийн үнэлгээний тайлан гаргах

3.1. Үнэлгээний тайланг Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан шаардлага, ҮОУС-д нийцүүлэн бэлтгэсэн байна.

3.2. Үнэлгээчин нь хөрөнгийн үнэлгээний тайланг бичгээр үйлдэн Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 8.4-т заасны дагуу баталгаажуулна.

3.3. Үнэлгээчин нь үнэлгээний тайланг үйлчлүүлэгчид хүлээлгэн өгснөөс хойш ажлын 5 өдрийн дотор Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 12.1.8-д заасны дагуу тайлангийн холбогдох мэдээллийг хөрөнгийн үнэлгээний мэдээллийн санд оруулна.

3.4. Үнэлгээчин нь үнэлгээ хийх явцад холбогдох хууль, дүрэм журмаар ҮОУС-д зааснаас өөр шаардлага тавигдан гажилт үүссэн үед үнэлгээний тайланд тодруулга хийн, баримтжуулна. Энэ тохиолдолд үнэлгээний тайланд “ҮОУС-ыг мөрдсөн”, эсхүл “ҮОУС-ын дагуу гүйцэтгэсэн” гэсэн үг, хэллэг хэрэглэж болно.

3.5. Хэрэв ҮОУС-аас гажсан гажилт үүссэн үед үнэлгээний тайланд тодруулга хийгээгүй тохиолдолд “ҮОУС-ыг мөрдсөн”, эсхүл “ҮОУС-ын дагуу гүйцэтгэсэн” гэсэн үг, хэллэг хэрэглэхийг хориглоно.

Дөрөв. Үнэлгээний үйл ажиллагаанд тавих хяналт, шалгалт

4.1. Үнэлгээчин хөрөнгийн үнэлгээний үйл ажиллагаандаа чанарын хяналтын дотоод горимыг хэрэгжүүлнэ.

4.2. Үнэлгээчин үнэлгээ хийхдээ Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.2-т заасан нөхцөл, шаардлагыг зөрчсөн гэж үзвэл захиалагч, үйлчлүүлэгч болон гуравдагч этгээд хөрөнгийн үнэлгээний мэргэжлийн байгууллагад хандан гомдол гарган шийдвэрлүүлнэ.

4.3. Үнэлгээний тайлантай холбоотой маргааныг хуульд заасан хөрөнгийн үнэлгээний мэргэжлийн байгууллагын дэргэдэх мэргэжлийн зөвлөл, ёс зүйн хороо хянан шийдвэрлэнэ.

Сангийн сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын хамтарсан 2024 оны ... дугаар сарын-ний өдрийн дугаар тушаалын хоёрдугаар хавсралт

ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙХ АРГАЧЛАЛ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Оюуны өмчийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахтай холбогдуулан оюуны өмчийн үнэлгээ хийхэд энэхүү аргачлалыг баримтална.

1.2.Энэ аргачлалыг оюуны өмчийн эрхийг хэсэгчлэн болон бүхэлд нь шилжүүлэх, эрхийн хувь оролцоог тодорхойлох, хөрөнгө оруулалт хийх, эрхийн эдийн засгийн үр ашгийг тооцох, зээлийн барьцаа, хөрөнгийн баталгаа, санхүүгийн тайлагналын, татварын, даатгалын, маргааны болон удирдлагын дотоод шийдвэр гаргалт, бусад зорилгоор оюуны өмчийн эрхийн үнэ цэнийг тодорхойлоход (цаашид “үнэлгээ” гэх) хэрэглэнэ.

Хоёр.Оюуны өмчийн төрөл

2.1.Энэ аргачлалаар Оюуны өмчийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан доор дурдсан оюуны өмчийг үнэлнэ:

2.1.1.зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх;

2.1.2.барааны тэмдэг, гэрчлэх тэмдэг, хамтын тэмдэг, түгээмэл тэмдэг;

2.1.3.газар зүйн заалт;

2.1.4.шинэ бүтээлийн патент, ашигтай загварын патент, бүтээгдэхүүний загварын патент.

Гурав.Үнэлгээ хийх ажлын үе шат

3.1.Үнэлгээчин нь үнэлгээ хийхдээ дараах ажлын үе шатыг баримтална:

3.1.1.үнэлгээний ажлын зорилго, зориулалт, зорилгод нийцсэн үнэ цэнийн суурийг сонгож, үнэлгээний ажлын цар хүрээг тодорхойлох;

3.1.2.үнэлэх оюуны өмчтэй танилцаж, ажлын төлөвлөгөө, хуваарийг боловсруулах;

3.1.3.үйлчлүүлэгчтэй гэрээ байгуулж, гэрээт ажлын захидлыг баталгаажуулах;

3.1.4.шаардлагатай мэдээллийг цуглуулан судалгаа хийж, мэдээллийн найдвартай, бодитой байдлыг нягтлан шинжилгээ хийх;

3.1.5.үнэлгээний тохиромжтой хандлага, аргуудыг сонгож, үнэ цэнийн тооцоолол хийх;

3.1.6.үнэлгээний үр дүнг нэгтгэн хөрөнгийн үнэлгээний тайлан бэлтгэж, үйлчлүүлэгчид хүргүүлнэ.

3.2.Үнэлгээчин нь ҮОУС-ыг баримтлан дараах үнэ цэнийн сууриудаас үнэлгээний зорилгод нийцүүлэн сонгон хэрэглэнэ:

3.2.1.зах зээлийн үнэ цэнийн суурь;

3.2.2.бодит үнэ цэнийн суурь;

- 3.2.3.зах зээлийн түрээсийн төлбөрийн үнэ цэнийн суурь;
- 3.2.4.тэгш шударга үнэ цэнийн суурь;
- 3.2.5.хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнийн суурь;
- 3.2.6.өргөжилтийн хэмнэлтийн үнэ цэнийн суурь;
- 3.2.7.устгалын үнэ цэнийн суурь;
- 3.2.8.бусад.

3.3.Үнэлгээчин нь дор дурдсан мэдээллийг цуглуулан судалгаа хийнэ:

- 3.3.1.оюуны өмчид хамаарах бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, бизнесийн зах зээлийн судалгаа, мэдээлэл;
- 3.3.2.ижил, төстэй оюуны өмчийн эрхийн арилжааны зах зээлийн мэдээлэл;
- 3.3.3.оюуны өмчийн ашиглалтын байдал, санхүүгийн тайлан, түүний тодруулга, орлогын болон өртөг зардлын хэмнэлт, өгөөж, үр ашиг, үйл ажиллагааны талаар үйлчлүүлэгчийн бэлтгэсэн албан ёсны баримт, мэдээлэл;
- 3.3.4.бусад.

3.4.Цуглуулсан мэдээллийн бодитой, найдвартай байдлыг үнэлж, дүгнэхийн тулд дор дурдсан шинжилгээг хийнэ:

- 3.4.1.макро эдийн засгийн, салбарын, зах зээлийн шинжилгээ;
- 3.4.2.оюуны өмчийн ашиглалтын байдал, урьдчилсан хайлт;
- 3.4.3.эх сурвалжийн найдвартай байдал;
- 3.4.4.бусад.

3.5.Үнэлгээчин нь дараах хүчин зүйлийг харгалзан үнэлгээ хийх аргыг сонгоно:

- 3.5.1.үнэлгээний зорилго;
- 3.5.2.оюуны өмчийн онцлог;
- 3.5.3.үнэлгээний гэрээт ажлын нөхцөл;
- 3.5.4.үнэ цэнийн суурь;
- 3.5.5.мэдээллийн найдвартай, бэлэн олдоцтой байдал;
- 3.5.6.бусад.

Дөрөв.Үнэлгээ хийх хандлага, аргууд

4.1.Үнэлгээчин нь зах зээлийн, орлогын, өртгийн хандлагын тохиромжтой аргыг ашиглан оюуны өмчийн үнэ цэнийг тодорхойлно.

4.2.Үнэлгээний хэд хэдэн аргыг сонгон үнэлсэн бол аргуудын үр дүнг шинжлэн тохируулж, ач холбогдлын хувийн жингээр жинлэх замаар үнэ цэнийн эцсийн дүгнэлтийг гаргана.

№	Хандлага, аргын нэр	Тооцоолсон дүн (Pi), мян.төг	Ач холбогдлын хувийн жин (Wi)	Дүн, мян.төг $P=\sum(Pi*Wi)$
1	Арга 1			
2	Арга 2			
3	Арга 3			

Тав.Зах зээлийн хандлагын аргууд

5.1.Зах зээлийн хандлагын аргуудыг үнэлж байгаа оюуны өмчтэй жишиж болох ижил, эсхүл төстэй хөрөнгийн арилжааны мэдээлэл бэлэн, олдоцтой байгаа тохиолдолд хэрэглэнэ.

5.2.Зах зээлийн хандлагаар оюуны өмчийг үнэлэхдээ түүний төрөл, онцлог, ялгаатай шинж байдлыг харгалзан жиших ажил гүйлгээний аргыг хэрэглэнэ.

5.3.Жиших ажил гүйлгээний аргаар оюуны өмчийг үнэлэхдээ дараах үе шатыг баримтална:

5.3.1.харьцуулалт хийх нэгжийг тодорхойлох;

5.3.2.арилжааны жишиж болохуйц зах зээлийн мэдээллийг цуглуулан үнэлгээний гол хэмжигдэхүүнийг тодорхойлох;

5.3.3.жиших хөрөнгө болон үнэлж байгаа хөрөнгийн хоорондох ижил, төстэй ба ялгаатай талуудын тоон болон чанарын зэрэгцүүлсэн шинжилгээг хийх;

5.3.4.зэрэгцүүлсэн шинжилгээг үндэслэн жиших хөрөнгө тус бүрийн үнэлгээний гол хэмжигдэхүүнд тохируулга хийн тохируулагдсан жиших үнийг тодорхойлох;

5.3.7.тохируулагдсан жиших үнийг ач холбогдлын хувиар жинлэн хөрөнгийн үнэ цэнийг тодорхойлно.

5.4.Үнэлгээчин нь үнэлгээний гол хэмжигдэхүүнд дараах мэдээллийг авч үзнэ:

5.4.1.оюуны өмчийн эрхийн төрөл (барааны тэмдэг, шинэ бүтээлийн патент);

5.4.2.оюуны өмчийн эрхийн хамгаалалт хүчинтэй газар зүйн бүс, нутаг дэвсгэр, улс орон (үндэсний, олон улсын, тухайн улсын);

5.4.3.эрхийн хамгаалалтын цар хүрээ (ангилал, тодорхойлолт, томьёолол);

5.4.4.эрхийн хүчинтэй болон эдийн засгийн ашиглалтын хугацаа;

5.4.5.оюуны өмчид хамаарах бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, бизнесийн салбарын ангилал, түүхэн болон хүлээгдэж буй өсөлтийн хувь;

5.4.6.оюуны өмчийн өгөөж бий болгох чадвар боломж, ашигт байдал;

5.4.7.роялти хувь;

5.4.8.гэрээний төрөл, хугацаа, онцлог нөхцөл ба хязгаарлалт, төлбөрийн нөхцөл;

5.4.9.бусад.

Зургаа.Орлогын хандлагын аргууд

6.1.Орлогын хандлагын аргуудыг дараах тохиолдолд хэрэглэнэ:

6.1.1.оюуны өмчийн орлого бий болгох чадвар нь үнэ цэнэд нөлөөлөх гол хүчин зүйл байх;

6.1.2.ирээдүйн орлогын дүн ба орлого бий болгох хугацааны талаар үл үндэслэлтэй төсөөлөл хийх боломжтой байх;

6.1.3.орлого бий болгож хараахан эхлээгүй боловч орлого бий болгоно гэж төсөөлсөн байх.

6.2.Орлогын хандлагаар оюуны өмчийг үнэлэхдээ илүүдэл ашгийн арга, эрхийн шимтгэлээс чөлөөлөх арга, урамшуулалт ашгийн арга буюу орших ба үл орших арга, грийнфиелдийн (буюу “ногоон тал”-ын) арга, дистрибьютерийн аргын аль тохиромжтойг сонгон хэрэглэнэ.

6.3.Илүүдэл ашгийн аргаар оюуны өмчийг үнэлэхдээ дараах үе шатыг баримтална:

6.3.1.оюуны өмч болон мөнгөн гүйлгээг бий болгоход оролцох бусад хөрөнгийн (цаашид “хувь нэмэр оруулагч хөрөнгө” гэх) ирээдүйн орлогын дүн ба хугацааны төсөөллийг зохиох;

6.3.2.оюуны өмч болон хувь нэмэр оруулагч хөрөнгийн ирээдүйн орлогыг бий болгоход шаардлагатай зардлын дүн ба хугацааны төсөөллийг зохиох;

6.3.3. шинэ оюуны өмчийг бүтээн бий болгоход оролцдоггүй зардлыг хасаж, төсөөлсөн зардлын дүнг тохируулах;

6.3.4. төсөөлсөн орлого ба зардлын дүнд ажлын капитал, үндсэн хөрөнгө, ажиллах хүчин, үнэлж буй хөрөнгөөс бусад тодорхойлсон биет бус хөрөнгө зэрэг хувь нэмэр оруулагч хөрөнгийг тодорхойлох;

6.3.5. хувь нэмрээ оруулагч хөрөнгө нэг бүрийн хувьд тухайн оюуны өмчтэй холбоотой эрсдэлийн үнэлгээнд тулгуурлан өгөөжийн зохих хувь хэмжээг тодорхойлох;

6.3.6. төсөөллийн хугацааны үе бүрийн төсөөлсөн нийт ашгаас хувь нэмрээ оруулагч хөрөнгүүдэд хамаарах өгөөжийг хасан үнэлж байгаа оюуны өмчид ногдох өгөөжийн дүнг тодорхойлох;

6.3.7. оюуны өмчид ногдох өгөөжийн дүнг тохиромжтой хувиар хорогдуулан хөрөнгийн үнэ цэнийг тодорхойлно;

6.3.8. санхүүгийн тайлагнал, татварын зориулалтаар үнэлгээ хийхдээ татварын хорогдуулгын хэмнэлтийг тооцож болно.

6.4. Энэ журмын 6.3.3-д заасан шинэ оюуны өмчийг бүтээн бий болгох зардалд дараах зардлыг хамруулахгүй:

6.4.1. шинэ технологийг хөгжүүлэн боловсруулахтай холбоотой судалгаа хөгжүүлэлтийн зардлыг хамруулахгүй байх;

6.4.2. шинэ худалдан авагчдыг олж авахтай холбоотой маркетингийн зардлыг хамруулахгүй байх.

6.5. Эрхийн шимтгэлээс чөлөөлөх аргаар үнэлгээ хийхдээ дараах үе шатыг баримтална:

6.5.1. үнэлж буй оюуны өмчийн ашиглалтын хугацаагаар орлогын төсөөллийг боловсруулах;

6.5.2. үнэлж буй оюуны өмчийн эрхийн шимтгэлийн хувийг тодорхойлох;

6.5.3. эрхийн шимтгэлийн хувийг үндэслэн бусдад төлөхгүй эрхийн шимтгэлийн төлбөрүүдийг тооцоолох;

6.5.4. үнэлж буй оюуны өмч болон жиших хөрөнгийн гэрээний аливаа хязгаарлалт, урьдчилгаа төлбөр, лицензээр эзэмшихтэй холбоотой засвар үйлчилгээ, маркетингийн зардлууд зэргийг лицензийн гэрээгээр хүлээн авагч эсхүл лиценз олгогчийн аль нь хариуцаж байгааг харгалзан нэмэлт зардлуудыг тооцоолох;

6.5.5. хэрэв төсөөлсөн өртөг ба эрхийн шимтгэлийн төлбөрүүд нь татвараас хасагдах зардалд багтдаг бол тухайн оюуны өмчтэй холбоотой татварын дараах хэмнэлтийг тодорхойлох;

6.5.6. үнэлж буй оюуны өмчийн төсөөлсөн орлогыг тохиромжтой хувиар хорогдуулах буюу тухайн оюуны өмчтэй холбоотой хэмнэлтүүдийг капиталжуулан өнөөгийн үнэ цэнийг тодорхойлох;

6.6. Урамшуулалт ашгийн арга буюу “оршин байх ба үл орших” аргаар үнэлгээ хийхдээ дор дурдсан үе шатыг баримтална:

6.6.1. үнэлж байгаа оюуны өмчийг оролцуулан бүх хөрөнгийг ашиглана гэж тооцон “оршин байх” хувилбараар ирээдүйн мөнгөн гүйлгээг зохиох;

6.6.2. ирээдүйн мөнгөн гүйлгээг тохиромжтой хувиар хорогдуулан “оршин байх” хувилбараар бизнесийн үнэ цэнийг тооцоолох;

6.6.3. үнэлж байгаа оюуны өмчөөс бусад бүх хөрөнгийг ашиглана гэж тооцон “үл орших” хувилбараар ирээдүйн мөнгөн гүйлгээг зохиох;

6.6.4. ирээдүйн мөнгөн гүйлгээг тохиромжтой хувиар хорогдуулан “үл орших” хувилбараар бизнесийн үнэ цэнийг тооцоолох;

6.6.5."оршин байх" хувилбараар тооцоолсон бизнесийн үнэ цэнээс "үл орших" хувилбараар тооцоолсон бизнесийн үнэ цэнийг хасаж үнэлж буй оюуны өмчийн үнэ цэнийг тодорхойлно;

6.7."Оршин байх" болон "үл орших" хувилбарт ижил хорогдуулах хувийг ашиглах бөгөөд хувилбаруудын үр дүнгийн зөрүүг магадлалын хувиар жинлэж болно.

6.8.Грийнфиелдийн арга буюу "ногоон тал"-ын аргаар үнэлгээ хийхдээ дараах үе шатыг баримтална:

6.8.1.үнэлж байгаа оюуны өмч нь уг бизнесийн өмчилж буй цорын ганц хөрөнгө гэж төсөөлөн тухайн бизнесийг тогтворжсон түвшинд хүрэх хугацаанд төсөөлсөн мөнгөн гүйлгээг боловсруулах;

6.8.2.уг төсөөлсөн мөнгөн гүйлгээнд бизнесийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай бүх биет болон биет бус хөрөнгийг худалдан авах, барьж байгуулах, түрээсэлнэ гэж тооцон зардлын дүн, хугацааг тодорхойлох;

6.8.3.зөвхөн үнэлж байгаа оюуны өмчтэй байх бизнест тохиромжтой хорогдуулах хувийг ашиглан оюуны өмчийн үнэ цэнийг тодорхойлно.

6.9.Дистрибьютерийн арга буюу хэсэгчлэн хуваах аргаар үнэлгээ хийхдээ дараах үе шатыг баримтална:

6.9.1.одоо байгаа худалдан авагчдын тооны өөрчлөлтийг харгалзан тооцож орлогын төсөөллийг боловсруулах;

6.9.2.үнэлж байгаа бизнестэй төсөөтэй худалдан авагчийн харилцаа бүхий жиших дистрибьютерүүдийг тодорхойлж, тэдгээрийн олох ашгийн хувь хэмжээг тооцоолох;

6.9.3.уг тодорхойлсон дистрибьютерийн олох ашгийн хувь хэмжээг орлогын төсөөлөлд хэрэглэх;

6.9.4.төсөөлсөн орлого ба зардалтай холбоотой хувь нэмрээ оруулагч хөрөнгүүдийг тодорхойлох;

6.9.5.хувь нэмрээ оруулагч хөрөнгө тус бүрийн өгөөжийн хувийг тооцоолох;

6.9.6.уг дистрибьютерийн төсөөлсөн ашгаас хувь нэмрээ оруулагч хөрөнгийн өгөөжийг хасаж тухайн үнэлж байгаа оюуны өмчид хамаарах илүүдэл ашгийг тооцоолох;

6.9.7.илүүдэл ашгийн ирээдүйн мөнгөн гүйлгээг хорогдуулж оюуны өмчийн өнөөгийн үнэ цэнийг тодорхойлох.

6.10.Оюуны өмч нь эрхийн төрөл, түүний үзүүлэлт, тусгайлсан эсхүл нийтлэг хүрээнд ашиглагдах байдал, бусад оюуны өмч болон биет бус хөрөнгүүдтэй нэгдмэл байдлаар ашиглагддаг эсэх, хамаарах мөнгөн урсгалын төрөл, ирээдүйн мөнгөн урсгалын харьцангуй урт хугацааны төсөөлөл, оюуны өмчийн зах зээлийн идэвх, нөхцөл байдал зэрэг олон хүчин зүйлээс хамааран хөрөнгийн бусад бүлгүүдээс өндөр эрсдэлтэй байж болзошгүй тул бенчмаркыг харьцуулан шинжилж хорогдуулах хувийг тооцно.

6.11.Оюуны өмчийн эрхийн төрлөөс хамаарч хуулийн хүчинтэй хугацаанаас гадна технологийн, үүрэг ажиллагааны, эдийн засгийн хоцрогдол болон уг оюуны өмчийн хамаарах бүтээгдэхүүн үйлчилгээний амьдралын мөчлөг зэрэг хүчин зүйлсийг харгалзан эдийн засгийн насыг тодорхойлно.

Долоо.Өртгийн хандлагын аргууд

7.1.Өртгийн хандлагаар оюуны өмчийн үнэлгээг хийхдээ орлуулалтын өртгийн аргыг хэрэглэнэ.

7.2.Орлуулалтын өртгийн аргаар үнэлэхдээ дараах үе шатыг баримтална:

7.2.1.үнэлж байгаа оюуны өмчийн ашиглалтыг орлуулах шууд болон шууд бус зардлуудыг тодорхойлох;

7.2.2.үнэлж байгаа оюуны өмчтэй холбоотой биет элэгдэл, үүрэг ажиллагааны, технологийн болон эдийн засгийн хоцрогдлыг тодорхойлох;

7.2.3.тохиромжтой бол ашгийн нэмэгдлийг тодорхойлох;

7.2.4.үнэлж буй оюуны өмчийг үүсгэн бий болгох цаг хугацаанд алдагдсан боломжийн өртгийг тусгах;

7.2.5.үнэлж байгаа оюуны өмчийн үнэ цэнийг тодорхойлох.

Найм.Хөрөнгийн үнэлгээний тайлан

8.1.Үнэлгээчин нь хөрөнгийн үнэлгээ хийхэд хэрэглэсэн жинлэлт, хэрэглэсэн хүчин зүйлсийн тооцооллын үндэслэлийг үнэлгээний тайланд тодорхой тусган тайлбарласан байна.

8.2.Хөрөнгийн үнэлгээний тайланд үнэлгээний үр дүнг хэрэглэх ба хязгаарлах нөхцөл, гажилт, хэрэглэсэн төсөөлөл нь нотлогдохуйц, үндэслэлтэй байна.

* * *
